

Manglandi virðing og dialogur

Oddagrein

SUM síður hevur verið í mong mong ár helt lögmaður aftur í ár nýggjársrøðu, sum varð send beinleiðis í bæði útvarpi og sjónvarpi. Hetta er ein góður síður. Men vit hava eitt stórt hjartasuff at bera fram eins og vit høvdu tað undanfarna ár, tá vit høvdu viðmerkingar til røðuna hjá Edmundi Joensen, lögmanni.

EIN nýggjársrøðu hjá Føroya hægsta manni eigur at skoða yvir land og fólk sumvøru hesi ein heild. Hon eigur at bera boð um, at samanhald gevur styrki. Á undirstrika okkara felags identitet. Vit eru føroyingar. Vit eru ein føroysk tjóð. Men at vit eisini skoða víðari enn bert kring okkum sjálvi - at vit hava ein víðan sjónarring og vilja vera partur av umheiminum við tí virðing og ábyrgd tað ber í sær.

TAÐ er ein misskiljing, um verandi lögmaður heldur, at nýggjársrøða hansara skal vera ein valtaða fyrri egna flokk sin. Tianverri var mangt í røðuni í ár sjú ein valtaða, har sambandsflokkurin varð hevjaður til skiggja og traðkað varð niður á onnur. Lögmaður átti at skammast. Hesin sami maður, sum annars við stolleika tosar um breiðar semjur og um at kenna felags ábyrgd, tekur við nýggjársrøðum sínum grundarlagið undan hesum sínum vøkru orðum. Ger teg til einisk.

TAÐ, sum lögmaður fortelur Føroya fólk við síni nýggjársrøðu, er, hvussu vánaliga og ábyrgdarleyst allir aðrir hava stýrt - og hvussu fantastiskur sambandsflokkurin við lögmanni á odda hevur verið. Meðan alt gekk tann skeiva vegin ella stóð í stað, aðrenn sambandið tók við í 94, so er alt hetta broytt til tað betra, nú sambandsflokkurin hevur stýrt í fyra ár.

ÁLVARATOS harra lögmaður. Tú, sum sjálvur sýnist vilja gera lögmansembætið meira tignarligt og hátíðarligt - ja at vilja geva tí dām av einum ríkisleiðara - er tann fyrsti til at máa stóðið undan hesum sama, nevnliga við at brúka eina slíka tignarliga og hátíðarliga løtu sum nýggjárið er - til sambandspolitiskt valpropaganda.

VIT ætla okkum ikki út í smálutir, men tá lögmaður breggjar sær so nógv av øllum tí fantastiska, sum hann og sambandsflokkurin hava gjørt fyrri Føroyar - gloymir hann so ikki, at eisini aðrir flokkar og fólk hava roynt at fáa bilbukt við kreppuni og at byggja upp landið eftir kreppuna! Og gloymir hann ikki, at betraðað stóðan skýldast ikki sambandskum handverki, men harafturimóti í stóran mun góðum fiskaprisum og mentum fiskastovnum - nakað, sum hvørki sambandsflokkur ella sambandslögmaður hava havt serliga ávirkan á!

ANDIN við nýggju stýrisskipanarlógini er at kunna samstarva meira - at kunnu fáa úrslit tvørtur um floks- og bygdamark. Fortreytin fyrri hesum er virðing og dialogur. Ikki kann sigast, at nýggjársrøða lögmanns í ár beyð til nakran dialog, tjánsheildur varð merkt av stórvegis virðing fyrri øðrum politiskum flokkum. Við slíkum framferðarhátti sagar lögmaður og harvið sambandsflokkurin av ta grein, sum teir sjálvir sita á. Tað kemur nevnliga tann dagur, tá hesin flokkur skal til at leita sær nýggjar samstarvsfelagar í lögtinginum. Hvør flokkur og ábyrgdarfullur politikari hevur hug at vísa tí virðing og føra dialog við tann, sum als onga virðing hevur víst! Um hetta verður tað, sum sambandsflokkurin ætlar sær til val uppá, kann hann einsvæl pakka saman. Til hvør flokkur við virðing fyrri sær sjálvum - og øðrum - fer í samarbeiði við ein flokk og ein floksleiðara, sum bert visir øðrum vanvirðing!

Sosialurin

Skattabroytingarnar eru bankatrygd hjá vinnulívsmonnunum

Ikki kann roknað við nøkrum bata so leingi sum verandi borgarliga samgongan heldur saman. Teir hava væl dugað at troyst landskassan teimum til fyrirminur. Tann vanligi borgarin, hann sum stóð við endan, tá alt samfelagið var um at fara av knóranum, hvør røkir teirra áhugamálið.

Nú eru teir komnir til, at inntøkurtrygd útróðrarmanna skal skerjast, hetta fyrri at gjalda fyrri útgjalding teirra, dýru stóru skandaluna við keypi teirra av vaktarskipinum, eingin hevur ábyrgd av hesum.

Tann samtykti skattalætti hjá okkara sjófolki, sum eingin hevur nakað at mótmæla imóti, tað er rætt og rimuligt at hetta verður fram, men tað er ikki rætt, at tey 15%, sum ikki skulu inntøkuroknað, at tey skulu umsitast av vinnulívsmonnunum og teirra skrivstovum. Við hesum eru rættindi fiskimannans ferd 70 ár aftur í tíðina.

Samtyktin um skatta-

broytingarnar er í veruleikanum fyrri at bøta um víður-skiftini hjá okkara sokallaðu vinnulívsmonnunum. Fólkaflokkurin hevur kunngjørt, at skattabroytingarnar verða fylgdar upp við einum lønarniðurskurti, og ein skal ikki undrast, um tað næsta verður, at inntøkurtryggin verður tikin burtur soleiðis, sum teir hava gjørt við okkara útróðrarmenn. Tað, sum alt hetta fer at kosta, verður ikki gildið av okkara sokallaðu vinnulívsmonnunum. Teir hava frammanundan fingið strikað milliónir av skuld, og hava so sanniliga fingið láni-gjöldini útsett til seinni at verða strikað.

Tey, sum koma at gjalda gildið, verða okkara fiskimenn, okkara útróðrarmenn og verkafólkið sum heild.

Tað hevur skund at fremja so nógv sum gjørligt, tí skeiðið er við at renna út. Tað er framdar lóggávur, sum bert hava eina uppgávu: at bøta um víður-skiftini hjá okkara vinnu-



lívsmonnunum, og teir og tey sum koma at gjalda gildið, eru okkara sjómenn og okkara tímaløntu. Tað var eingin, sum mótmælti, at skattalættin skal sambært fólkaflokkinum mótkonað í einum lønarniðurskurti, og hetta eftir at milliónir eru strikaðar ella niðurfrystar. Jú, vinnulívsmenn kunnu

bæði halda jóla og nýggjár, tí teirra víðurskifti eru væl úr hondum greidd, og sum sagt, ágangurin heldur fram. Teir næstu, sum standa fyrri skotum, eru okkara útróðrarmenn, inntøkurtryggin skal skerjast, og við verandi samgongu og stuðli frá teimum sokallaðu kristiligu er eingin ivi um, at so verður. Tað er greitt, at okkara sjófolki og okkara útróðrarmenn ongan góðan eiga innan karmarnar av verandi meiriluta. Fakfelagsrætturin hjá okkara sjófolki sjálvir at ráða yvir inntøku síni, er nú avtíkin og rættindi teirra eru ferd 70 ár aftur í tíðina.

Tað verða tung tøk at vanda hesum ágangi, men Javnaðarflokkurin fer at gera sítt til, at rættindi hjá okkara sjófolki og verkafólki verða vírd, og tí krevst ein politisk broyting, ongantíð ov skjótt.

Sverre Midjord

Lesarabrøv

Gummitíðindi og bankamálið í SvF

Ein hyggjari skrivaði herfyri um gummitíðina í sjónvarpinum, og hann hevði púra rætt. Ein tíð sendur á skránni, men hon verður ongantíð hildin. Soleiðis er tað eisini við tíðindunum. Tíðindi verða borin fram sum genial, og hóast tey ikki eru eftirfarandi, verða tey ikki rættað. Sjónvarpið tekur sær einarett at tulka,

hvat er rætt og hvat er skeivt. Hetta eru gummitíðindi eftir teirra høvdi. Teirra einasta eina meining skal passa inn, hvussu víkir og vendar.

Sum tað seinasta hevur sjónvarpið gjørt seg til sjálgjörðan dómara í bankamálinum. Men eisini hetta er ein gummidómur. Aftanfyrri standa tveir journ-

alistar, hvør meira subjektívur enn annar við tóttum tilknýti til amatørarnar í bankamálinum. Trúvirðið gerst eisini gummi.

Men hyggjarin er ikki býttur. Tí halda tykkum kunna liva og lást sum tykkum lystir fyrri hyggjarsans dýrt góldnu pengar, men hyggjarin hevur krav uppá saklig tíðindi, tvs. sæð frá

øðrum síðum enn tí einastu einu hjá journalistunum.

Til sjónvarpið. Sleppið tykkara einastu einu meining og haldið tykkum til fleiri. Tá verður størri møguleiki fyrri, at tann rætta er ímillum teirra.

P. J.

Útvarps- og sjónvarps-jólasendingar fyrri børn!

Jólahátíðin stóra stendur fyrri durum, og øll, stór og smá, gleða seg til jóla. Ella er tað nú rætt, at øll gleða seg?

Tað eru foreldur, sum eru undir so stórum trysti av børnum, sum vilja hava hetta og hatta, men sum tey ikki hava ráð til.

Viðhvørt hava vit varhugan av, at tey ikki eru so

ovurhondsfeigin, tá tey so endiliga høvdu fingið síni ynski uppfyllt.

Tey smáu byrja við jóla-kalendará, ikki bert einum, nei helst fleiri ymsar at velja í.

Útvarp og sjónvarp hava stórt árin á tað, sum børnini hoyra og síggja. Eg eri persónliga vónsvikin av, at miðlarnir í ár eru við til at

avkristna jólini.

Hví eg haldi tað? Tað er alt, alt ov nógv nissuprátt og einki um Jesusbarnið, krubbu ella einglar.

Óveruligt prátt upp í saman - allan desember mánaða - nissur - vættar og so er ein vælalandi jóla-rotta komin (ístaðinfyrri krubbuna?).

Álvaratos! Latid børnini

ikki missa Jesusbarnið, krubbuna ella einglarnar. Eingil bar gleðið: Tykkum er í dag ein frelsari føddur!!! Og tað er høvuðsálmálið.

Gleðilig jóla.

Hanna Lisberg